

Bryssel 25. maaliskuuta 2020 (Rev1)

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA LUONNONMUKAISTA TUOTANTOA ("LUONNONMUKAISESTI TUOTETTUA TUOTTEITA") KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020.³ Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen määräyksiä (katso jäljempänä osa B), sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa C).

Neuvoja sidosryhmille

- ¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.
- ² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).
- ³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.
- ⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.
- ⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Sidosryhmiä, jotka harjoittavat luonnonmukaisten tuotteiden tuotantoa, jakelua ja sertifiointia, neuvotaan tässä tiedonannossa mainittujen seurausten huomioon ottamiseksi erityisesti

- varmistamaan, että tarkastuslaitos voi tarjota sertifiointipalveluja laillisesti myös siirtymäkauden päättymisen jälkeen, ja
- mukauttamaan jakelukanavia tuontivaatimusten huomioon ottamiseksi.

Huomautus

Tässä tiedonannossa ei käsitellä

- elintarvikkeita ja rehuja koskevia yleisiä EU:n sääntöjä
- maantieteellisiä merkintöjä koskevia EU:n sääntöjä.

Näistä aiheista on julkaistu tai laaditaan parhaillaan erillisiä tiedonantoja.⁶

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Siirtymäkauden päätyttyä luonnonmukaista tuotantoa koskevia EU:n sääntöjä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁷. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

Asetuksen (EU) 2018/848⁸ mukaan ainoastaan tuotteissa, jotka täyttävät kyseisen asetuksen vaatimukset, saa olla maininta luonnonmukaisesta tuotannosta (esimerkiksi luomu, bio, eko jne.) tai EU:n luomutunnus.

Asetuksen (EU) 2018/848 34 ja 35 artiklan mukaisesti EU:n jäsenvaltioiden tarkastusviranomaiset ja -laitokset myöntävät toimijoille sertifikaatteja, jotka ovat tarpeen tällaisten tuotteiden saattamiseksi EU:n markkinoille.

- Sertifikaatit, joita Yhdistyneen kuningaskunnan tarkastusviranomaiset ja -laitokset ovat myöntäneet luonnonmukaisille tuotteille⁹, eivät ole enää voimassa siirtymäkauden päättymisen jälkeen.
- Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevaan ja EU:n markkinoille siirtymäkauden päättymisen jälkeen tuotuun luonnonmukaiseen tuotteeseen

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_fi

⁷ Luonnonmukaisesti tuotettuja tuotteita koskevan EU:n lainsäädännön soveltamisesta Pohjois-Irlantiin ks. tämän tiedonannon C osa.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä, EUVL L 150, 14.6.2018, s. 1. Kyseistä asetusta sovelletaan 1. tammikuuta 2021 alkaen, ja sillä korvataan tällä hetkellä sovellettava asetus (EY) N:o 834/2007.

⁹ Asetuksen (EY) N:o 834/2007 29 artiklan mukaisesti.

sovelletaan asetuksen (EU) 2018/848 45 artiklassa vahvistettuja sääntöjä. Yhdistyneestä kuningaskunnasta tuodut tuotteet voidaan näin ollen saattaa EU:n markkinoille luonnonmukaisina tuotteina, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Tuotanto ja maahantuonti EU:hun on tapahtunut asetuksen (EU) 848/2018 ja siihen perustuvan lainsäädännön mukaisesti;
- Yhdistyneen kuningaskunnan toimijat ovat tuotannon, valmistuksen ja jakelun kaikissa vaiheissa olleet sellaisen tarkastuslaitoksen valvonnan kohteena, jolle on myönnetty asetuksen (EU) 2018/848 46 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu hyväksyntä ja oikeus myöntää luonnonmukaisuuden todistava sertifikaatti.¹⁰

Yhdistyneessä kuningaskunnassa tuotettuja luonnonmukaisia tuotteita voidaan asetuksen (EU) 2018/848 45 artiklan mukaan tuoda EU:hun myös saman asetuksen 57 artiklassa vahvistettujen siirtymäsäännösten mukaisesti, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Tuotteiden tuotanto ja maahantuonti on tapahtunut sellaisten sääntöjen mukaisesti, jotka **vastaavat** asetuksessa (EY) N:o 834/2007 vahvistettuja tuotantosääntöjä.
 - Yhdistyneen kuningaskunnan toimijat ovat tuotannon, valmistuksen ja jakelun kaikissa vaiheissa olleet sellaisen tarkastuslaitoksen valvonnan kohteena, jolle on myönnetty asetuksen (EU) 2018/848 57 artiklassa tarkoitettu hyväksyntä ja joka vahvistaa, että tuote on tuotettu ja tuotu EU:hun asetusta (EY) N:o 834/2007 vastaavien tuotantosääntöjen mukaisesti.
- Muusta kolmannelta maasta kuin Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevia luonnonmukaisia tuotteita voidaan edelleen saattaa EU:n markkinoille siirtymäkauden päättymisen jälkeen luonnonmukaisina tuotteina, jos niillä on sertifikaatti, jonka on myöntänyt kyseisen kolmannen maan osalta asetuksen (EU) 2018/848 45 ja 57 artiklan mukaisesti tällä hetkellä hyväksytty laitos, myös silloin kun kyseinen hyväksytty laitos on sijoittautunut Yhdistyneeseen kuningaskuntaan¹¹.

¹⁰ Vaatimustenmukaisuuden valvontajärjestelmää koskeva sekundaarilainsäädäntö on parhaillaan hyväksyttävänä.

¹¹ Tämä koskee tällä hetkellä vain yhtä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunutta laitosta, ks. asetuksen (EY) N:o 1235/2008 liite IV.

B. KESKEISET EROSOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET¹²

1. MUUT KUIN ELÄINPERÄISET ELINTARVIKKEET

Erosopimuksen 41 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kaikki olemassa olevat ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat, jotka siirtymäkauden päättyessä oli saatettu laillisesti markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan edelleen asettaa saataville unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, ja niitä voidaan siirtää näiden kaksien markkinoiden välillä, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjälle.¹³

Talouden toimijan, joka vetoaa kyseiseen määräykseen, on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavara saatettiin markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen siirtymäkauden päättymistä¹⁴.

Kyseisen määräyksen soveltamista varten 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan tavarantoiminnan ensimmäistä kertaa tapahtuvaa toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta¹⁵. 'Tavarantoimittamisella jakelua, kulutusta tai käyttöä varten' tarkoitetaan sitä, että kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä tehdään olemassa olevasta ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevasta tavarasta sen valmistusvaiheen jälkeen kirjallinen tai suullinen sopimus, joka koskee tavarantoimittajan omistusoikeuden tai minkä tahansa muun tavaraan kohdistuvan varallisuus- tai hallintaoikeuden siirtämistä, tai sitä, että tällaisesta tavarasta tehdään yhdelle tai useammalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle tarjous, joka koskee mainitun kaltaisen sopimuksen tekemistä.¹⁶

Esimerkki: Yksittäinen luonnonmukainen tuote, jonka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut tuottaja on ennen siirtymäkauden päättymistä myynyt Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneelle tukkukauppiaille Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen tarkastuslaitoksen myöntämän sertifikaatin nojalla, voidaan edelleen tuoda EU:hun jakelua varten saman sertifikaatin perusteella.

¹² Jos yksittäistä elintarviketta on ennen siirtymäkauden päättymistä hallussapidetty EU:ssa myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai mitä tahansa vaihdannan muotoa varten, maksutta tai maksua vastaan, kyseisen elintarvikkeen varastoja voidaan edelleen myydä, jakaa tai siirtää EU:ssa siirtymäkauden päättymisen jälkeen (ks. asetuksen (EY) N:o 178/2002 3 artiklan 8 kohdassa oleva määritelmä: ”'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan elintarvikkeen tai rehun hallussapidämistä sen myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai muuta joko ilmaiseksi tai korvausta vastaan tapahtuvaa siirtoa sekä itse myyntiä, jakelua ja muita siirtomuotoja”).

¹³ Jos tuotetta muutetaan ennen myyntiä merkittävästi (esimerkiksi jalostamalla), kyseessä on uusi markkinoille saatettu tuote.

¹⁴ Erosopimuksen 42 artikla.

¹⁵ Erosopimuksen 40 artiklan a ja b alakohta.

¹⁶ Erosopimuksen 40 artiklan c alakohta.

Tämä ei kuitenkaan rajoita tuontiin siirtymäkauden päättymisen jälkeen mahdollisesti sovellettavia terveys- ja kasvinsuojelualan valvontatoimia.

2. ELÄINPERÄISET ELINTARVIKKEET

Tämän tiedonannon B.1 jakson sääntöjä ei sovelleta eläinperäisiin elintarvikkeisiin¹⁷.

Näiden tuotteiden on oltava tämän ilmoituksen A jaksossa esitettyjen elintarvikkeita koskevien EU:n sääntöjen mukaisia siirtymäkauden päättymisen jälkeen riippumatta siitä, onko tuote saatettu Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille ennen siirtymäkauden päättymistä.

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa¹⁸. Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määrääjain ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.¹⁹

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.²⁰

Siirtymäkauden päätyttyä asetusta (EU) 2018/848 sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.²¹

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon A ja B osassa olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Pohjois-Irlannissa markkinoille saatettavien luonnonmukaisten tuotteiden on oltava asetuksen (EU) 2018/848 mukaisia.

¹⁷ Erosopimuksen 41 artiklan 3 kohdan b alakohta.

¹⁸ Erosopimuksen 185 artikla.

¹⁹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

²⁰ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

²¹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 33 jakso.

- Pohjois-Irlannista EU:hun kuljetettavat luonnonmukaiset tuotteet eivät ole luonnonmukaisia tuontituotteita (ks. edellä A jakso).
- Isosta-Britanniasta Pohjois-Irlantiin kuljetettavat luonnonmukaiset tuotteet ovat luonnonmukaisia tuontituotteita, ja niiden on oltava luonnonmukaisia tuontituotteita koskevien EU:n sääntöjen mukaisia (ks. edellä A jakso).
- Pohjois-Irlantiin sijoittautuneita tarkastuslaitoksia pidetään asetusta (EU) 2018/848 sovellettaessa jäsenvaltioon sijoittautuneina tarkastuslaitoksina eikä niihin sovelleta vaatimusta kolmannen maan tarkastuslaitoksen hyväksymisestä asetuksen (EU) 2018/848 46 ja 57 artiklan nojalla. Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltainen viranomaisena on toimivaltainen myös Pohjois-Irlannin tarkastuslaitosten osalta.
- Pohjois-Irlantiin sijoittautuneet tarkastuslaitokset voivat myöntää asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklassa tarkoitettuja sertifikaatteja.²²

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa kuitenkin evätään Yhdistyneeltä kuningaskunnalta Pohjois-Irlannin osalta mahdollisuus

- osallistua unionin päätöksentekoon ja päätösten valmisteluun²³;
- aloittaa vastustamis-, suoja- tai välimiesmenettelyjä siltä osin kuin ne koskevat EU:n jäsenvaltioiden antamia tai toteuttamia määräyksiä, standardeja, arviointeja, rekisteröintejä, todistuksia, hyväksyntöjä ja lupia²⁴;
- toimia johtavana viranomaisena riskinarvioinneissa tai tutkimus-, hyväksyntä- tai lupamenettelyissä²⁵.

Yleistä tietoa luonnonmukaisesta maataloudesta on asiaa koskevilla komission verkkosivuilla (https://ec.europa.eu/agriculture/organic/index_en). Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto

²² Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan toinen alakohta.

²³ Silloin kun tiedonvaihtoa ja keskinäistä kuulemistä tarvitaan, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklan nojalla perustetussa neuvoa-antavassa yhteisessä työryhmässä.

²⁴ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan viides alakohta.

²⁵ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 6 kohta.